

INSOMNIACUL ȘI DRUMURILE SPRE LUMINĂ

© ALIN NEAMȚU



Deși adoră să iasă din real, Alin Neamțu lasă strategic o portiță de comunicare cu lumea care-i furnizează subiectele. Evadările sale sunt un prilej de a explora mistere care altfel își întorc ochii de la el. Nu plonjează însă nonșalant și definitiv în închipuire, convins că tainele sunt perceptibile doar în dimensiunea vapoasă și delicată a limitei. Fotografia sa caută inefabilul, făcând echilibristică pe granița dintre real și imaginar.

Interviu de: Florin Șipoș

Ca artist fotograf, dar și ca om, Alin Neamțu știe un lucru esențial: că fiecare subiect poartă în sine pecetea propriei identități. Depinde cum te apropii și cum te relaționezi față de el. Ca fotograf o și declară: „Petrec mult timp în fața unor imagini încercând să le descopăr unicitatea. Mă joc cu planurile,



© ARTHUR MUSTAFA

Alin Neamțu

- născut în 1973, la Arad
- studii: Facultatea de Calculatoare, Timișoara
- site personal: www.insomnia.ro



culorile, contrastul și saturația până obțin o imagine care să-mi transmită un fior de unicitate. Din acest punct de vedere, fotografiez de două ori. O dată în fața subiectului, când apăs pe declanșator și a doua oară în fața calculatorului, când încerc să descopăr «secretul» acelei imagini. Există destule situații când o imagine aparent banală devine extraordinară în urma unor prelucrări simple. Diferența este uneori foarte mică, o pot face câteva procente de contrast sau saturație...”

Deși unii dintre colegii săi de breaslă critică deprinderea de a prelucra imaginile, lui Alin Neamțu nu-i e teamă de post-procesări. „Îmi place să dezvolt starea unei imagini, explică fotografii. Simt nevoia să ies puțin din real și să construiesc prin imaginile mele o lume puțin altfel, aparent reală, aparent imaginară. Undeva la limită”.

Cheia fotografiilor sale e misterul. Îi place să-l caute, convins că acesta poate fi găsit cu precădere în dimensiunea vaporosă și delicată a limitei dintre real și imaginar. „Uneori, imaginile simple sau cele care redau imensitatea spațiului sunt cele care ajung cel mai repede la zona de limită. Totul e să descoperi subiecte

„Fotografia este modul meu de a comunica cu cei din jur. (...) Mă face să mă deplasez în locuri în care n-aș fi ajuns. Mă face să fiu curios de lucruri care altfel nu m-ar fi interesat. Mă face să caut, să descopăr, să învăț, să sondez, să vânez. Cu ajutorul fotografiei, curiozitatea mea are un scop, o finalitate palpabilă. (...) Încep să observ lucrurile, nu numai să le văd”

Alin Neamțu

potențiale pentru această limită”, afirmă artistul.

Declarația de credință

Pasiunea pentru fotografie a lui Alin Neamțu vine din copilărie, de pe vremea când elev fiind în clasa a cincea era fascinat de laboratorul foto al unui foarte bun prieten. Drept pentru care și-a cumpărat un Smena și a ieșit la pozat. Primul lui film însă l-a dezamăgit: a ieșit neclar, lipsit de contrast și neinteresant. Parcă fotografiile prietenului erau mult mai reușite... „Mi-am spus atunci că fotografia nu e de mine”, își amintește interlocutorul nostru. N-a renunțat

însă la pasiunea lui. Și a păstrat și câteva din filmele făcute în vremea începuturilor.

De fotografie s-a apucat serios abia de un an și jumătate, odată cu achiziționarea în iarna lui 2004 a primului său aparat digital SLR, un upgrade necesar la un Canon PowerShot A85 pe care-l folosea în excursii. Tot în acea perioadă s-a înscris și pe un forum de fotografie. „M-am ambiționat pentru că știam că dețin imagini frumoase. Cei de pe forum însă nu le apreciau de multe ori din cauza unor motive tehnice legate de contrast, saturație sau o compoziție mai slabă”, precizează Alin Neamțu.

Așa a început să descifreze tainele



„Mă fascinează modul în care fotografia mi-a schimbat viața... De ceva vreme trăiesc printre ședințe foto, discuții cu amici fotografi pe net, discuții cu prieteni vizavi de fotografie, întâlniri cu fete... O lume nouă mi se deschide, după un reset cochet al rutinei de până acum...” Alin Neamțu, *Insomnia's blog*, februarie 2006

Photoshop-ului. „Îmi amintesc cu plăcere, ne spune fotograful arădean, de serile de iarnă de la etajul cinci al unui bloc fără gaz din centrul Timișoarei când, acompaniat de gălăgia autobuzelor din stație și a ciorilor din parc, prelucram imagini vechi din excursii pentru a le încărca pe forumurile de fotografie”.

Lucrurile au evoluat apoi în modul cel mai natural cu putință. De la experiența forumurilor de fotografie, Alin Neamțu a trecut la cea a deplasărilor pe teren pentru pozat.

„Era o dinamică ce mă stimula. Îmi plăcea să creez, dar și să văd cât mai repede rezultatul creației. Chiar și unul parțial. Iar în fotografia digitală, rezultatul se vede imediat, atunci când fotografiezi cât și după ce prelucrezi o imagine. Acest feedback m-a făcut să merg mai departe”, afirmă fotografii.

Relativ repede, Alin Neamțu a realizat că fotografia este și un modalitate extraordinară, perfectibilă, de a se relaționa cu cei din jur. Tip curios funciar, și-a dat seama că fotografia îi

structurează curiozitatea și îl ajută să transmită celorlalți ceea ce vede și înțelege ca individ. Astfel că în cel mai scurt timp, pasiunea sa nu mai este doar o simplă modalitate de exprimare ci și un mod de viață. „Mă duce în natură mult mai des. Mă face să mă deplasez în locuri în care n-aș fi ajuns. Mă face să fiu curios de lucruri care altfel nu m-ar fi interesat. Mă face să caut, să descopăr, să învăț, să sondez, să vânez. Cu ajutorul fotografiei, curiozitatea mea are un scop, o finalitate palpabilă. O finalitate care mă satisface pe mine, dar este percepută și de cei din jurul meu. Încep să observ lucrurile, nu numai să le văd”, mărturisește Alin Neamțu, într-o veritabilă declarație de credință.

Preferința pentru alb-negru

Tema sa favorită este peisajul și, mai nou, fotografia macro. În ultima vreme cochetează cu portretul și nudul artistic. Seria de fotografie de peisaj „Șirnea” dezvoltă o accentuată notă



„Îmi place să dezvolt starea unei imagini, explică fotograficul. Simt nevoia să ies puțin din real și să construiesc prin imaginile mele o lume puțin altfel, aparent reală, aparent imaginară. Undeva la limită”

Alin Neamțu

de pictural, care te duce cu gândul la marii colorişti ai genului. Alin Neamțu explică preferința sa pentru pitoreasca localitate din Masivul Pietra Craiului: „Mi-a plăcut mult Șirnea. Este printre puținele locuri cunoscute care îți dă o stare unică, aproape de basm... Am realizat seria «Șirnea» puternic pictura, aproape ireală. Culoarele sunt intense, la limita exagerării. Abordarea aceasta reprezintă exact ceea ce am simțit eu atunci. O stare densă și saturată, o bucurie intensă. O abordare la limita fotografiei și un proces necesar pentru mine în drumul spre echilibrul compozițional și creativ pe care mi-l doresc”.

Locurile în care merge des să fotografieze sunt dealurile din jurul Aradului, pe lângă Șiria, Ghioroc și Lipova. Nu pentru că ar fi locațiile sale preferate, ține să adauge, ci pentru că sunt destinații comode. În plus, orice ieșire

în natură îl relaxează și spulberă tensiunea unei zile de lucru anoste.

Multe dintre fotografiile de peisaj semnate Alin Neamțu sunt realizate în alb-negru. Admite că monocromia îl incită. Când o imagine a sa ajunge în calculator, o trece prin mai multe prelucrări, inclusiv o conversie alb-negru pentru a încerca în acest fel să-i descopere valențele. Și ar mai fi un argument. „Fotografieez mult în România, iar România nu este o țară a culorilor. Sunt puține locuri în care culoarea reprezintă un plus. România este prăfuită, gri, nearmonică cromatic în zonele populate și încărcată compozițional. Un loc ideal pentru jurnalism, dar dificil pentru peisaj. Și atunci nu-mi rămâne decât să elimin culoarea din imaginile în care aceasta nu aduce nici un plus de valoare”, explică artistul.

Cu toate acestea, Alin Neamțu a remarcat că





„Virtutea aparatului de fotografiat nu constă în puterea cu care transformă fotograful într-un artist, ci impulsul pe care îl dă acestuia să continue”

Bruce Atkinson



față de alte țări europene, România stă foarte bine în ceea ce privește bogăția de subiecte. „Dincolo totul este organizat și bine pus la punct, nu creezi nimic, ci doar immortalizezi creația altcuiva. Aici, de la primii pași apare ceva nou, neobișnuit, original, șocant”, observă fotografii.

Într-o lume bombardată vizual de o sumedenie de imagini colorate, Alin Neamțu crede că agresivitatea acestora nu este dată de culoare cât de apanajul perioadei prin care trece societatea modernă. Și că în ciuda exploziei digitalului, imaginea alb-negru rămâne regina fotografiei și are un loc bine definit chiar și în rândul artiștilor contemporani consacrați.

Momentul declicului

De genul macro se simte aproape în primul rând pentru că este o modalitate destul de lejeră de a face fotografie, un stil de lucru prin care se pot ușor obține imagini picturale deosebite. „Am câteva fotografii realizate cu tehnica unui obiectiv pus invers în fața celui de pe aparat. Mi-a plăcut mult această modalitate de a fotografia pentru că realizează imagini spectaculoase în care accentul cade mai mult

pe o stare a imaginii decât pe redarea fidelă a detaliilor”, precizează Alin Neamțu.

Lucrează mult în digital, dar nu exclude fotografia pe film, necesară pentru a obține rezoluții mari în special atunci când captezi peisaje. Vorbind de aparate, Alin Neamțu folosește un Nikon D70, iar ca obiective AF Nikkor 18-70, AF Nikkor 50 mm 1,8, AF Sigma 70-300 APO DG Macro, AF Tokina 12-24 IF DX. Utilizează de asemenea un blitz Nikon SB600, sistem de filtre Cokin, dar și pe filet, și un trepied profesional Giottos. Pentru film, are în dotare un Nikon F401.

Indiferent de tehnica folosită, cel mai important lucru rămâne în opinia interlocutorului nostru momentul declanșării. „O imagine bună redă foarte mult din spiritul clipei declanșării, spune Alin Neamțu. Dacă nu cunoști înainte ceea ce pozezi, poți avea noroc de o imagine reușită, dar nu mergi la sigur”.

Printre artiștii fotografi care-i plac citează doar români. „Îl apreciez pe Dinu Lazăr atât ca artist cât și ca om și îmi place atmosfera din imaginile lui Cosmin Bumbuț. Apreciez de asemenea jurnalismul artistic al lui George Nicolae, peisajele fantastice ale lui Tudor Pantelimonescu și adâncimea imaginilor lui Stelian Pavalache. Sunt nume tinere din fotografia autohtonă care sunt sigur că vor lăsa amprente adânci”, se arată convins Alin Neamțu.

În peregrinările sale, fotograful a trecut prin mai multe pățanii. Una dintre ele, la care i-au cam tremurat genunchii, mai mult dintr-un sentiment de culpabilitate decât de frică, ne-o povestește aici: „Îmi amintesc de fotografiile din seria «Șirnea». Ne aflam la șapte dimineața la pozat. Dinu Lazăr era lângă mine. Tocmai atunci mi s-a descărcat bateria aparatului. Înainte să roșesc de jenă am înlocuit bateria cu cea de rezervă. Surpriză însă! Era descărcată și rezerva. Peisajul era extraordinar! Dinu Lazăr se uita la mine ca și la un calculator virusat. Aveam o privire foarte expresivă. Cred că roșisem. Din fericire pentru mine adusesem cu mine și aparatul pe film și am putut continua fotografierea. Mă trecuseră însă toate emoțiile. Ulterior mi-am dat seama că nu am uitat să încarc rezerva însă de la căldura din portbagaj aceasta se descărcase singură, pe drum...”

Fotografia ca mod de viață

Ca să-și promoveze creația, un artist trebuie în primul rând să acceseze cât mai multe canale de comunicare, crede Alin Neamțu. În prima bancă stă Internetul, site-urile de fotografii și forumurile de profil putându-te introduce rapid în mediu. Pentru un artist care se respectă, un



site personal bine structurat e o condiție sine qua non a reușitei în carieră. Mai apoi vin contactele cu alți fotografi și nu în ultimul rând expozițiile personale.

„Fotografia este mai degrabă un mod de viață decât o artă în sine, apreciază Alin Neamțu. Întâim prin viață cu scopul de a deveni noi înșine. În drumul acesta căutăm,

întrebăm, înțelegem. Rezultatele acestui parcurs – fotografiile – sunt expresii atât ale drumului parcurs cât și ale dezvoltării de sine. După cum spunea un cunoscut jurnalist american, Bruce Atkinson, «virtutea aparatului de fotografiat nu constă în puterea cu care transformă fotografatul într-un artist, ci în impulsul pe care îl dă acestuia să continue».